

20 § Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntö Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätöksestä 11.4.2024 § 13

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 5.6.2024 § 20

Vs. jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta hyväksyy alla esitetyn lausuntoehdotuksen vastauksenaan Itä-Suomen hallinto-oikeuden esittämään lausuntopyyntöön.

Päätös

Lisäksi lautakunta täydensi lausuntoa seuraavasti:

Jätelain 37 §:n mukaan kunta voi päättää, että lain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa, jos:

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset;
- 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Jätehuoltolautakunta on todennut saamiensa selvitysten perusteella, että nämä ehdot täyttyvät. Valittajan väite "*Lautakunnan päätös ilmentää alueellisen jätehuollon kokonaisvaltaisen kehittämisen sijaan voimakasta kuljetusyrittäjien edun ajamista*" on täysin perätön. Lautakunta on päätöksessään korostanut, että viranomaisten ja jätehuoltolautakunnan tulee jatkossakin toimia hyvässä yhteistyössä alueen yrittäjien kanssa ja pyrkiä kehittämään uusia innovaatioita, sekä kannustaa yrityksiä kehittymään ja **kehittämään jätteiden kierrätystä, lajittelua ja jätemäärien hallintaa.**

Valittajan mukaan jätelain vaatimusten täyttymisessä on ollut haasteita jo pidempään. Jätehuoltolautakunta on reagoinut ilmenneisiin ongelmiin ja kuten päätöksen perusteena olleista asiakirjoista selviää, haasteita on ollut vain hyvin pienellä osalla jätekuljetuksia. Esimerkiksi säästä tai yllättävistä

sairastapauksista johtuvia haasteita tulee olemaan aina, jätteenkuljetustavasta riippumatta myös tulevaisuudessa. Paikallisen jätteenkuljetusyrityksen on helpompi reagoida muuttuviin tilanteisiin, koska päätöksenteko on myös paikallista.

Valittajan kysymyksenä on, kuinka kuljetusyrittäjät ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana edistäneet kierrätystä ja alueellisen jätehuollon kehittymistä alueella. Kuljetusyrittäjät ovat uudistaneet keräilykalustoaan ja ovat valmiita myös liikennebiokaasun käyttöön, kunhan sitä on alueella saatavilla. Yrityksillä on tarjota asiakkailleen mm. eri jätelajien kuljetusta, lokakaivojen tyhjennystä, jäteasemapalvelua, jäteastioiden myyntiä sekä neuvontaa. Joustavat asiakaspalveluajat ja tarvittaessa nopeakin reagointi esimerkiksi viikonloppuisin on mahdollista, koska yrittäjät ovat tavoitettavissa myös virka-ajan ulkopuolella. Kuljetusyrittäjät ovat kehittäneet myös raportointiaan. Kuljetusyrittäjät ovat joka vuosi raportoineet jätehuoltolautakunnalle toteutuneet tyhjennykset, astiakoot, tyhjennysvälit, raportointivuonna jätehuoltoon liittyneet ja lopettaneet asiakkaat. Tämän lisäksi on ilmoitettu kokonaisjättemäärät ja mihin ne on ajettu. Näiden tietojen perusteella viranomainen pystyy valvomaan jätehuoltoa. Valvonta on joka tapauksessa jälkikäteistä.

KESTO-hanke, johon jätehuoltopäällikkö on osin perustanut päätösehdotuksensa, on puolueellinen ja tehty yhteistyössä Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n kanssa, joka on jäävi, koska hyötyisi jätteenkuljetusjärjestelmän muutoksesta. Kesto-hankkeessa viitattiin, että päästöt vähenevät, jos jätteet kilpailutetaan. Tämä ei pidä paikkaansa, kun kaksilokero pakkaajia ei voi käyttää kunnallisessa ajossa. KESTO-hankkeen lähtötiedoissa on virheitä eivätkä tulokset vastaa todellisuutta, eikä sen tuloksia ei tule käyttää päätöksenteon pohjana.

Opinnäytetyönä tehty sekajätteen lajittelututkimus ja jäteastioiden täyttöastetutkimus vuodelta 2020 on otannaltaan hyvin pieni, eikä siitä voi vetää varmoja johtopäätöksiä. Biojätteen ja pakkausjätteiden keräily on uudistunut tuosta ajankohdasta, joten tutkimuksen tulokset eivät siltäkään osin vastaa nykyhetkeä, eikä tutkimusta voida käyttää päätöksenteon perusteena.

Jätehuoltolautakunta edellytti, että ennen päätöksentekoa tehdään puolueeton yritysvaikutusten arviointi. Arviointi ei onnistunut lautakunnan edellyttämällä tavalla. Paikallisilla yrittäjäyhdistyksillä ei ollut todellista mahdollisuutta osallistua arviointiin, koska vastausaika oli hyvin lyhyt. Arvioinnissa tehtiin yhteistyötä vain Iisalmen elinkeinojohtajan kanssa, vaikka jätehuoltolautakunnan toimialueella on seitsemän eri kuntaa ja maaseutumaiset kunnat eroavat monilta ominaisuuksiltaan suuresti Iisalmen

kaupungista.

Jätehuoltolautakunta tekee päätöksensä ilman poliittista pohdintaa, koko Ylä-Savon etua ajatellen ja lainsäädäntöä noudattaen. Jätehuoltolautakunnalla on ollut päätöksenteon tukena enemmän aineistoa kuin valittajalla salassapitosäännöksistä johtuen liittyen kuljetusyritysten tietoihin. Asian käsittelyn yhteydessä tehdystä avoimesta kyselystä jätteenkuljetusjärjestelmän toimivuudesta ilmenee, että 89,4 % kyselyyn vastanneista oli tyytyväisiä jätekuljetusten toimintaan (vastaajia 311). Jätehuoltolautakunnan ko. päätös ei ole käsityksemme mukaan syntynyt virheellisessä järjestyksessä, jätehuoltolautakunta ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole lainvastainen.

Hyväksyttiin vs. jätehuoltopäällikön päätösehdotus lautakunnan tekemällä lisäyksellä.

Vs. jätehuoltopäällikkö Daniela Aivanen ja Erkki Mehtonen jättivät eriävät mielipiteet.

Valmistelu

vs. jätehuoltopäällikkö Daniela Aivanen, p. 040 661 7282

Taustaa:

Ylä-Savon Vihreät ry on tehnyt kunnallisvalituksen Itä-Suomen hallinto-oikeudelle Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätöksestä 11.4.2024 § 13. Lautakunnan päätöksen mukaan jätteenkuljetus lautakunnan toiminta-alueella järjestetään jatkossakin kiinteistönhaltijan järjestämänä. Lautakunnan päätös poikkeaa vs. jätehuoltopäällikön kokouksessa tekemästä päätösehdotuksesta, jonka mukaan " Ylä-Savon jätehuoltolautakunta päättää edellä esitettyjen selvitysten perusteella, että jätehuoltolautakunnan toimialueen kunnista Iisalmessa, Keiteleellä, Kiuruvedellä, Lapinlahdella, Sonkajärvellä ja Vieremällä poistetaan kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta ja siirrytään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen sekajätekeräyksen osalta. Nykyinen kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetusjärjestelmä lakkaa Iisalmessa, Keiteleellä, Kiuruvedellä, Lapinlahdella, Sonkajärvellä ja Vieremällä 31.12.2027 ja kunnan järjestämä jätteenkuljetus alkaa kuntien alueella 1.1.2028. Kilpailutukset suoritetaan jätelain mukaisesti ja kunnallisen jäteyhtiön tulee suorittaa kattava markkinavuoropuhelu jätteenkuljetusyritysten kanssa ennen kilpailutuksia. Ylä-Savon jätehuoltolautakunta laittaa kuljetusjärjestelmää koskevan päätöksen julkisesti nähtäville 12.4.2024-22.5.2024." Vs. jätehuoltopäällikkö jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Valituksessaan Ylä-Savon Vihreät ry vaatii mainittua päätöstä kumottavaksi lainvastaisena. Keskeisenä perusteluna vaatimukselle Ylä-Savon Vihreät ry esittää kokouspöytäkirjan esittelytekstissä todetun perusteella, etteivät jätelain 37.1 § ehdot kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle täyty toimialueella asiasta tehtyjen selvitysten perusteella.

Lausuntoehdotus:

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta on tehnyt kokouksessa 11.4.2024 § 13 päätöksen jatkaa sekajätekeräystä Ylä-Savon kuntien (Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Sonkajärvi ja Vieremä) alueella kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Lautakunnan päätös poikkeaa vs. jätehuoltopäällikön kokouksessa tekemästä päätösehdotuksesta, jonka mukaan esitettyjen selvitysten perusteella tulisi siirtyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen sekajätekeräyksen osalta 1.1.2028 alkaen. Lausunnon valmistelijalla ei ole kompetenssia arvioida tehdyn päätöksen mahdollista lainvastaisuutta. Ylä-Savon Vihreät ry:n valituksessaan esille nostamat kehittämiskohteet ovat tärkeitä seikkoja, joiden kehittämiseen tulee panostaa jätteenkuljetusjärjestelmästä riippumatta.

Liiteaineisto:

Lausunnon liitteenä Itä-Suomen hallinto-oikeuteen toimitetaan valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat ja selvitykset.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

- Itä-Suomen hallinto-oikeus
- vs. jätehuoltopäällikkö

Oheisaineisto

Ote: Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 11.4.2024 § 13 Sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä

Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausunto- ja asiakirjapyyntö, valittaja Ylä-Savon Vihreät ry, ei verkkopublic

Sekajätteen lajittelututkimus ja jäteastioiden täyttöastetutkimus Ylä-Savon jätehuolto Oy:n toiminta-alueella

Perusraportti, Kysely jätteenkuljetusjärjestelmästä Ylä-Savossa, salassa pidettävä Julkl 24,1 § 32) kohta

Sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmän muutoksen yritysvaikutusten arviointi Ylä-Savon jätehuoltoyrityksille, ei verkkojulkinen

Sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä yritysvaikutusten arviointi kuljetusyrittäjien vastaukset, salassa pidettävä Julkl 24,1 § 20) kohta

Jätehuoltoon liittymisaste Ylä-Savossa

Jätehuoltopalvelut Ylä-Savon alueella

Yhteenveto vastaanotetuista lausunnoista ja kannanotoista sekä vastineet, ei verkkojulkinen

Saapuneet lausunnot, kannanotot ja mielipiteet, ei verkkojulkinen

Tiedot saapuneista lausunnoista, kannanotoista ja mielipiteistä ja jätteenkuljetusjärjestelmä Ylä-Savossa kyselyn tulokset, julkinen

Pohjois-Savon Ely-keskuksen selvityspyyntö, kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen toimimattomuus Pielaveden kunnan alueella, POSELY/530/2024

Selvitystyö: JULKINEN jätteenkuljetusjärjestelmien vertailu ja arvio tulevaisuudesta Ylä-Savossa

Itä-Suomen hallinto-oikeuden sekajätteen kuljetusjärjestelmää koskeva ratkaisu